

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 11-17 พฤษภาคม 2565

กรม.เคาะ 594 ล้าน จ่ายค่าบริหารจัดการข้าว ไร่ละ 1,000 บาท

กรม. เคาะ 594 ล้านบาท จ่ายค่าบริหารจัดการ-พัฒนาคุณภาพข้าว ปี 64/65 ไร่ละ 1 พันบาท ไม่เกิน 20 ไร่ ครั้วเรือนละไม่เกิน 2 หมื่นบาท

วันที่ 17 พฤษภาคม 2565 ที่ทำเนียบรัฐบาล น.ส.รัชดา ธนาดิเรก รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี แถลงว่า ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติกรอบวงเงินโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2564/65 เพิ่มเติม 594.64 ล้านบาท รวมวงเงินโครงการทั้งสิ้น 55,567.36 ล้านบาท ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ซึ่งโครงการนี้เป็นการจ่ายเงินช่วยเหลือให้เกษตรกรในอัตราไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกินครั้วเรือนละ 20 ไร่ หรือครั้วเรือนละไม่เกิน 20,000 บาท เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนจากภาระต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นและจูงใจให้เกษตรกรดูแลรักษาข้าวให้มีคุณภาพดี

นอกจากนี้ ครม.เห็นชอบขยายระยะเวลาโครงการออกไปจนถึงวันที่ 30 กันยายน 2565 จะเดิมที่สิ้นสุด 31 พฤษภาคม 2565 และขยายระยะเวลาการจ่ายเงินออกไปจนถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2565 จากเดิมที่สิ้นสุด 30 เมษายน 2565

น.ส.รัชดา กล่าวว่า สาเหตุที่ต้องขออนุมัติกรอบวงเงินเพิ่มเติมในครั้งนี้ เนื่องจากพื้นที่ปลูกข้าวของเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนรอบที่ 1 ปีการผลิต 2564/65 ณ วันที่ 16 มีนาคม 2565 มีจำนวน 62,117,643 ไร่ เพิ่มขึ้น 583,099 ไร่ จากเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้ 61,534,544 ไร่ โดยใช้วงเงินจ่ายช่วยเหลือเกษตรกรเพิ่มอีก 594.64 ล้านบาท ซึ่งเบิกจ่ายงบประมาณคงเหลือจากโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2564/2565

น.ส.รัชดา กล่าวว่า ผลการดำเนินโครงการสนับสนุนค่าบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลผลิตเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2564/65 ณ วันที่ 11 เมษายน 2565 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ออเงินให้เกษตรกรในโครงการแล้ว 4.63 ล้านครั้วเรือน รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 53,871.65 ล้านบาท

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“พาณิชย์”เคาะจ่ายส่วนต่างข้าวงวดที่ 31 ขดเซย 3 ชนิด “เปลือกเหนียว”รับเงินสูงสุด

“พาณิชย์”เคาะจ่ายส่วนต่างประกันรายได้ข้าว ปีการผลิต 2564/65 งวดที่ 31 ขดเซย 3 ชนิด เหตุข้าวเปลือกหอมมะลิสิ้นสุดฤดูกาล ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ราคาทะลุเพดานประกัน เผย “ข้าวเปลือกเหนียว” ได้รับขดเซยสูงสุด ตามด้วย “ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่”

นายวัฒนศักดิ์ เสือเอี่ยม อธิบดีกรมการค้าภายใน ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการกำกับดูแลและกำหนดเกณฑ์กลางอ้างอิงโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว เปิดเผยว่า วันที่ 12 พ.ค.2565 ได้อนุมัติราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการชดเชยส่วนต่างราคาตามโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปี 2564/65 รอบที่ 1 งวดที่ 31 โดยมีมติจ่ายเงินส่วนต่างให้กับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีการผลิต 2564/65 ที่ระบุวันที่คาดว่าจะเก็บเกี่ยวตั้งแต่วันที่ 6-12 พ.ค.2565 จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ข้าวเปลือกเจ้า

และข้าวเปลือกเหนียว โดยการจ่ายส่วนต่างน้อยลง เพราะราคาข้าวปรับตัวสูงขึ้น ส่วนข้าวเปลือกหอมมะลิ ไม่ต้องจ่ายชดเชยแล้ว เพราะสิ้นสุดฤดูกาลเก็บเกี่ยว และข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ก็ไม่ต้องจ่ายชดเชย เนื่องจากราคาสูงกว่าราคาเป้าหมายประกันรายได้

สำหรับราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงและการจ่ายเงินส่วนต่าง งวดที่ 31 ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ราคา 12,915.28 บาทต่อตัน ชดเชยตันละ 1,084.72 บาท ข้าวเปลือกเจ้า ราคา 9,485.02 บาทต่อตัน ชดเชยตันละ 514.98 บาท และข้าวเปลือกเหนียว ราคา 10,639.84 บาทต่อตัน ชดเชยตันละ 1,360.16 บาท

โดยเกษตรกรจะได้รับเงินส่วนต่างสำหรับงวดที่ 31 สูงสุด ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ 17,355.52 บาท ข้าวเปลือกเจ้า 15,449.40 บาท และข้าวเปลือกเหนียว 21,762.56 บาท

ทั้งนี้ การจ่ายเงินส่วนต่างในโครงการประกันรายได้ในปีที่ 3 ยังคงหลักการเช่นเดิม โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะโอนเงินเข้าไปยังบัญชีของเกษตรกรภายใน 3 วันทำการหลังจากที่ได้มีการประกาศราคาเกณฑ์กลางอ้างอิงเช่นเดียวกับปี 1 และปี 2

โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวปีที่ 3 ได้ประกันราคาข้าวเปลือก 5 ชนิด ได้แก่ ข้าวเปลือกหอมมะลิ ตันละ 15,000 บาท ไม่เกิน 14 ตัน ข้าวเปลือกหอมมะลินอกพื้นที่ ตันละ 14,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน ข้าวเปลือกเจ้า ตันละ 10,000 บาท ไม่เกิน 30 ตัน ข้าวเปลือกหอมปทุมธานี ตันละ 11,000 บาท ไม่เกิน 25 ตัน ข้าวเปลือกเหนียว ตันละ 12,000 บาท ไม่เกิน 16 ตัน

ที่มา Commerce News Agency (CNA)

xx

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวค่อนข้างทรงตัวท่ามกลางภาวะการซื้อขายที่เงียบเหงา ขณะที่อุปทานข้าวในตลาดตั้งตัวเพราะการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูการผลิตฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ (the winter-spring crop) ได้เสร็จสิ้นลงแล้ว โดยราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ระดับ 415-420 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อเทียบกับระดับ 420 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เมื่อสัปดาห์ที่ผ่านมา

วงการค้าคาดว่า การส่งออกข้าวจะมาคึกคักอีกครั้งในช่วงเดือนมิถุนายนที่จะถึงนี้เนื่องจากคาดว่าจะมีคำสั่งซื้อจากต่างประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะจากตลาดนำเข้าที่สำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ จีน บังคลาเทศ และประเทศในแถบแอฟริกา โดยในปี 2565 นี้ สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) คาดว่าจะมีการส่งออกข้าวได้ประมาณ 6-6.2 ล้านตัน ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมาที่ส่งออกได้ประมาณ 6.24 ล้านตัน

เว็บไซต์ Vietnam Plus รายงานว่า ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2565 (มกราคม-มีนาคม 2565) เวียดนามส่งออกข้าวไปยังประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปประมาณ 22,500 ตัน (มูลค่าประมาณ 18 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) เพิ่มขึ้นประมาณ 4 เท่าเมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งเป็นผลมาจากการได้รับอัตราภาษีศุลกากรพิเศษที่ได้รับภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนาม (the EU-Vietnam Free Trade Agreement; EVFTA)

ขณะที่ กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า the Ministry of Industry and Trade) รายงานว่าในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-เมษายน 2565) เวียดนามส่งออกข้าวมากกว่า 30,000 ตัน ไปยังประเทศในสหภาพ

ยุโรป โดยที่ประเทศอิตาลียังคงเป็นผู้ซื้อข้าวเวียดนามรายใหญ่ที่สุดในช่วง 4 เดือนแรกของปีนี้ ตามด้วยประเทศเยอรมนี ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และสวีเดน เป็นต้น

ทั้งนี้ ในปี 2564 เวียดนามส่งออกข้าวไปยังสหภาพยุโรปประมาณ 60,000 ตัน (มูลค่าประมาณ 41 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) โดยประมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 1% และมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 20% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ซึ่งยังนับเป็นครั้งแรกด้วยที่เวียดนามได้มีการส่งออกข้าวหอมในกลุ่ม ST24 และ ST25 ไปยังตลาดสหภาพยุโรป

ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนาม (the EU-Vietnam Free Trade Agreement; EVFTA) สหภาพยุโรปอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวจากเวียดนามโดยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจำนวนรวม 80,000 ตัน (ประกอบด้วยข้าวสาร 20,000 ตัน ข้าวเปลือก 20,000 ตัน และข้าวหอม 30,000 ตัน) และไม่มีการกำหนดโควตานำเข้าข้าวหัก โดยจะมีการลดภาษีนำเข้าลงเหลืออัตรา 0% ภายในเวลา 3-5 ปี

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) คาดว่าในปี 2565 การส่งออกข้าวของเวียดนามไปยังสหภาพยุโรปจะเพิ่มขึ้นอีก หากคุณภาพของข้าวเวียดนามมีการปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการส่งออกข้าวเวียดนามก็ต้องใช้ประโยชน์จากข้อตกลง EVFTA ให้มากขึ้นด้วย

ปัจจุบัน ข้าวของเวียดนามมีสัดส่วนเพียง 3.1% ของปริมาณนำเข้าข้าวทั้งหมดของสหภาพยุโรป ซึ่งตามข้อมูลจากสำนักงานสถิติแห่งยุโรป (Eurostat) สหภาพยุโรปมีการนำเข้าข้าวประมาณปีละ 3-4 ล้านตัน

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมาร์

เว็บไซต์ Frontier Myanmar รายงานว่ารัฐบาลเมียนมาร์ได้ตัดสินใจกำหนดค่าเงินจ๊าตในอัตราคงที่ ซึ่งคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการแข่งขันของการส่งออกข้าวของประเทศ โดยเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2565 ธนาคารกลางแห่งเมียนมาร์ (the Central Bank of Myanmar) ได้กำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินจ๊าตไว้ที่ 1,850 จ๊าตต่อเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งต่ำกว่าอัตราในตลาดที่ 2,000 จ๊าตต่อเหรียญสหรัฐฯ

ด้านผู้ค้าข้าวได้แสดงความกังวลว่าจากการกำหนดอัตราแลกเปลี่ยนเงินจ๊าตในระดับที่แข็งค่าขึ้น ทำให้ราคาส่งออกข้าวในรูปของเหรียญสหรัฐฯต้องปรับเพิ่มขึ้น เพื่อรักษาอัตรากำไรขั้นต้น ซึ่งจะทำให้ความสามารถในการแข่งขันของข้าวเมียนมาร์ในตลาดต่างประเทศลดลง

เลขาธิการสมาคมโรงสีข้าวเมียนมาร์ (The Secretary of the Myanmar Rice Millers Association) ได้ตั้งข้อสังเกตว่า จากกรณีดังกล่าวได้ส่งผลให้ข้าวขาว 5% ของเมียนมาร์ มีการเสนอราคาที่ 370-380 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน เมื่อเทียบกับข้าวขาวปากีสถาน 5% ที่ราคา 350 เหรียญสหรัฐฯ ต่อตัน

ทั้งนี้ ผู้ค้าข้าวต่างกังวลว่าการตัดสินใจของรัฐบาลอาจทำให้การส่งออกข้าวของเมียนมาร์ลดลงและส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่อาจจะมีรายได้น้อย ซึ่งภาคการส่งออกข้าวของเมียนมาร์มีสัญญาณการฟื้นตัวขึ้นหลังจากมีปัญหาความขัดแย้งภายในประเทศจากการรัฐประหารที่เกิดขึ้นเมื่อช่วงต้นปี 2564 ทำให้การส่งออกข้าวในปีงบประมาณ 2563/64 ลดลงเหลือประมาณ 1.8 ล้านตัน จากที่เคยส่งออกได้ถึง 2.6 ล้านตัน ในปีงบประมาณ 2562/63 เนื่องจากผลกระทบจากสถานการณ์ทางการเมืองในประเทศ

ภาคการส่งออกข้าวของเมียนมาร์กำลังฟื้นตัว เนื่องจากอุปสงค์ทั่วโลกที่แข็งแกร่งขึ้น โดยในช่วง 6 เดือนแรก (ตุลาคม 2564-มีนาคม 2565) ของปีงบประมาณ 2564/2565 เมียนมาร์ส่งออกข้าวประมาณ 1.3 ล้านตัน ซึ่ง

การตัดสินใจดังกล่าวของรัฐบาลใจเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ผู้ส่งออกกำลังเผชิญกับความท้าทายเนื่องจากราคาข้าวในประเทศที่สูงขึ้นเนื่องจากการผลิตข้าวที่ลดลงและต้นทุนการขนส่งที่สูงขึ้น

เลขาธิการสมาคมโรงสีข้าวกล่าวว่า ในขณะนี้การส่งออกข้าวยังคงเป็นไปอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผู้ส่งออกยังมีคำสั่งซื้อล่วงหน้าที่ยังคงอยู่สำหรับการส่งมอบในเดือนพฤษภาคมและมิถุนายนนี้ ซึ่งผู้ส่งออกต้องปฏิบัติตามข้อตกลงเหล่านี้โดยไม่คำนึงถึงราคา

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง รายงานว่า เมื่อวันที่ 3 เมษายน 2565 ธนาคารกลางเมียนมา ได้ออกประกาศเลขที่ 12/2022 เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศทั้งจากต่างประเทศและในประเทศเมียนมา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1) ธนาคารกลางเมียนมาได้ออกประกาศสำหรับการดำเนินการภายใต้ Section 49 ของกฎหมายการจัดการการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศ

2) จากเงื่อนไขของ Section 11,12 และ 13 ของกฎหมายการจัดการการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศ เงินได้จากต่างประเทศของผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศเมียนมาต้องถูกส่งกลับมายังประเทศเมียนมาโดยบัญชีเงินสกุลต่างประเทศที่เปิดกับธนาคารที่ได้รับใบอนุญาตซื้อขายเงินสกุลต่างประเทศ Foreign Exchange Trading (AD) จะต้องทำการเปลี่ยนเป็นเงินสกุลเมียนมาจำกัด ภายใน 1 วัน

3) ข้อยกเว้นสำหรับข้อ 2 จะมีประกาศแยกอีกครั้ง

4) การโอนเงินสกุลต่างประเทศไปยังนอกประเทศต้องทำธุรกรรมผ่านธนาคารที่ได้รับใบอนุญาตซื้อขายเงินตราต่างประเทศ Foreign Exchange Trading (AD) และต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ Foreign Exchange Supervisor Committee

5) เงินสกุลต่างประเทศในบัญชีเงินสกุลต่างประเทศต่างๆ ที่ได้มีการโอนเข้ามาก่อนวันที่ออกประกาศ จะต้องดำเนินการภายใต้ประกาศนี้ด้วยเช่นกัน

6) ธนาคารกลางเมียนมายกเลิกประกาศเลขที่ 35/2021 ลงวันที่ 3 ตุลาคม 2564 ด้วยประกาศฉบับนี้

7) ประกาศนี้มีผลตั้งแต่วันที่ออกประกาศ

8) ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้จะถูกดำเนินคดีภายใต้กฎหมายการจัดการการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างประเทศ

โดยเมื่อวันที่ 3 เมษายน 2565 รัฐบาลเมียนมาได้ออกประกาศเพิ่มเติมว่าด้วยเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. รายได้ที่เป็นเงินสกุลต่างประเทศของผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศเมียนมา (ทั้งรายได้จากการค้าและรายได้ที่ไม่ได้มาจากการค้า) ที่โอนมายังธนาคารที่ได้รับใบอนุญาตซื้อขายเงินสกุลต่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2565 จะต้องเปลี่ยนเป็นเงินสกุลเมียนมาจำกัด ภายใน 1 วันทำการนับจากวันที่ได้รับและจะถูกโอนไปยังบัญชีธนาคารเงินจำกัดที่เปิดกับธนาคาร

2. การแปลงจากสกุลเงินต่างประเทศเป็นเงินสกุลเมียนมาจำกัด ต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยน 1,850 จ๊าด ต่อ 1 ดอลลาร์ สำหรับเงินสกุลต่างประเทศอื่นๆ จะมีอัตราแลกเปลี่ยนดังกล่าวจนกว่าจะท้าย โดยคำนวณจากอัตราแลกเปลี่ยน 1,850 จ๊าด ต่อ 1 ดอลลาร์ ทั้งนี้ ธนาคารกลางเมียนมาจะออกประกาศเพิ่มเติม หากอัตราแลกเปลี่ยนมีการเปลี่ยนแปลง

3. ตั้งแต่วันที่ 4 เมษายน 2565 การโอนเงินสกุลต่างประเทศต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ Foreign Exchange Supervisor Committee เท่านั้น ข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องนี้จะมีออกประกาศเพิ่มเติมอีกครั้ง

4. เงินสกุลต่างประเทศในบัญชีเงินสกุลต่างประเทศต่างๆ ที่เปิดในธนาคารที่ได้รับอนุญาตก่อนวันที่ 3 เมษายน 2565 จะต้องเป็นไปตามข้อกำหนดข้างต้น รายละเอียดเพิ่มเติมจะมีการแจ้งอีกครั้งหนึ่ง

การออกประกาศของธนาคารกลางเมียนมาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อลดการถือครองเงินสกุลต่างประเทศของผู้ที่ได้รับเงินสกุลต่างประเทศทั้งจากต่างประเทศและในประเทศเมียนมา อันเนื่องมาจากการขาดแคลนเงินสกุลต่างประเทศจนส่งผลให้เงินสกุลเมียนมาจำกัดมีการอ่อนค่าลงไปมาก

ประกาศดังกล่าวจะลดการถือครองเงินสกุลต่างประเทศและต้องเปลี่ยนเป็นเงินสกุลเมียนมาจำกัดภายใน 1 วัน เพื่อให้มีเงินสกุลต่างประเทศใช้หมุนเวียนในระบบธนาคารของเมียนมามากขึ้น การออกประกาศดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจที่ต้องมีการนำเข้าเงินสกุลต่างประเทศหรือมีเงินสกุลต่างประเทศภายในประเทศเมียนมาอยู่แล้ว จำเป็นต้องแลกเปลี่ยนเป็นเงินสกุลเมียนมาจำกัดภายใน 1 วัน

ที่มา *Oryza.com* และ สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าวรอยเตอร์ รายงานโดยอ้างข้อมูลของทางการว่า ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2565 การผลิตข้าวเปลือกของฟิลิปปินส์มีจำนวนประมาณ 4.54 ล้านตัน ลดลงประมาณ 1.6% เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา

กระทรวงการคลัง (The Department of Finance (DOF)) ได้ปกป้องการบังคับใช้กฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าว (Rice Tariffication Law :RTL) ซึ่งอนุญาตให้นำเข้าข้าวได้โดยไม่มีข้อจำกัดในอัตราภาษี 35% เนื่องจากกว่าที่ประธานาธิบดีเฟอร์ดินานด์ อาร์. มาร์กอส จูเนียร์ (Ferdinand Marcos Jr.) ที่ชนะการเลือกตั้งครั้งล่าสุดเตรียมที่จะระงับใช้กฎหมาย RTL ที่ใช้มาได้ 3 ปีซึ่งลงนามโดยประธานาธิบดีคูเตอร์เตที่กำลังพ้นตำแหน่ง

ภายใต้ RTL ข้าวที่นำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียนเสียภาษีนำเข้าในอัตรา 35% และนอกประเทศอาเซียนเสียภาษี 40% ภายในปริมาณนำเข้า (Minimum Access Volume: MAV) 350,000 ตัน และ 180% สำหรับปริมาณนอก MAV

นายคาร์ลอส จี. โดมิงเกซ (Finance Secretary Carlos G. Dominguez III) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลังกล่าวเมื่อวันที่ 15 พฤษภาคมว่า การเปิดเสรีข้าวภายใต้ RTL ได้ทำให้ราคาอาหารหลักของผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ 100 ล้านคนลดลง และสร้างทำเงินนับหลายพันล้านเปโซให้กับภาคเกษตรกรรม

ในด้านผู้บริโภค นายโดมิงเกซกล่าวว่า RTL ได้ทำให้ราคาข้าวลงสู่ระดับเฉลี่ยปัจจุบันที่ 39 เปโซต่อกิโลกรัมหรือลดลงประมาณ 7 เปโซต่อกิโลกรัมจากระดับสูงสุดที่ประมาณ 46 เปโซ ก่อนกฎหมายจะมีผลบังคับใช้ในปี 2561

ทั้งนี้ ประธานาธิบดีคูเตอร์เตลงนาม RTL เป็นกฎหมายเมื่อวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2562 โดยมีชื่อว่า Republic Act No.11203 และมีผลบังคับใช้ในวันที่ 5 มีนาคม 2562 และใช้แทนนโยบายการจำกัดการนำเข้าข้าวเชิงปริมาณ (Quantitative Restrictions – QR)

นาย มาร์กอส ที่มีคะแนนนำในการแข่งขันชิงตำแหน่งประธานาธิบดี กล่าวว่า หากได้รับเลือกตั้งก็จะระงับใช้กฎหมายนำเข้าข้าวเสรี และยังให้คำมั่นว่าจะลดราคาขายปลีกข้าวลงไปที่ 20 เปโซต่อกิโลกรัม

นายโดมิงเกซชี้ว่า ปัจจุบันข้าวเป็นอาหารที่มีราคาไม่แพงมาก โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มผู้มีรายได้น้อยของฟิลิปปินส์ซึ่งมีสัดส่วนการใช้จ่ายด้านอาหารหลักประมาณ 16% ของรายได้ เป็นผลจากการใช้กฎหมาย RTL นอกจากนี้ยังช่วยให้อุตสาหกรรมพ้นจากการถูกหาประโยชน์ในประเทศที่ใช้ประโยชน์จากนโยบายกีดกันข้าวมานานหลายทศวรรษ

นายโดมิงเกซกล่าวว่า หลังจากที่ล้มเหลวมาเป็นเวลากว่า 30 ปีภายใต้ฝ่ายการบริหารชุดก่อนๆ ในที่สุดกฎหมายเปิดเสรีนำเข้าข้าวก็บรรลุผล กฎหมายได้เปิดตลาดข้าวของฟิลิปปินส์และมีผลให้ราคาอาหารหลักของประเทศสำหรับชาวฟิลิปปินส์กว่า 100 ล้านคนลดลง และข้าวก็ไม่ได้เป็นปัจจัยหลักของเงินเพื่ออีกต่อไป

นายโดมิงเกซเสนอการปฏิรูปการนำเข้าข้าวเสรีครั้งแรกเมื่อสามทศวรรษที่แล้ว ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีกระทรวงเกษตร ในสมัยประธานาธิบดีโคราซอน ซี. อากิโน

สำนักงานเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งชาติ (The National Economic and Development Authority; NEDA) ประมาณการว่า จากกฎหมาย RTL ที่ทำให้ข้าวมีราคาไม่แพง ทำให้ในอีกสามปีต่อจากนี้ สัดส่วนของเด็กที่ขาดสารอาหารและประชากรที่เสี่ยงต่อความหิวโหยในประเทศจะลดลง 2.8% และ 15.4% ตามลำดับ และมีประชากรที่เสี่ยงต่อความหิวโหยและภาวะทุพโภชนาการลดลง 2.1 ล้านคน

ในปี 2561 ก่อนที่ RTL จะมีผลบังคับใช้ ราคาขายปลีกข้าวสารปกติ (RMR) พุ่งขึ้นเป็น 46.04 เปโซต่อกิโลกรัม แต่หลังจาก RTL มีผลบังคับใช้ ราคาเฉลี่ยของข้าวประเภทนี้ลดลงเหลือ 39.13 เปโซ ณ เดือนเมษายน 2565 หรือลดลง 6.91 เปโซต่อกิโลกรัม

RTL ยังมีผลให้เงินจำนวนหลายพันล้านเปโซไหลเข้าสู่ภาคเกษตรกรรมผ่านการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมข้าว (Competitiveness Enhancement Fund: RCEF) มูลค่า 10,000 ล้านเปโซ

กองทุน RCEF จัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย RTL โดยกำหนดให้นำรายได้จากการเก็บภาษีนำเข้าข้าวจำนวน 10,000 ล้านเปโซต่อปี เป็นเวลา 6 ปีเพื่อสนับสนุนชาวฟิลิปปินส์ให้สามารถแข่งขันกับข้าวที่นำเข้ามาได้

กองทุนนี้ใช้เฉพาะสนับสนุนทางการเงินในโครงการที่จะเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของผู้ปลูกเพื่อให้เข้าถึงปุ๋ย เครื่องจักรและอุปกรณ์ เมล็ดพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและสินเชื่อก่อนไข่ม้วนปรน แลโปรแกรมการฝึกทักษะการใช้เครื่องจักรในที่เพาะปลูกและเทคนิคการเกษตรสมัยใหม่

ภายใต้ RTL ภาษีนำเข้าทั้งหมดที่เก็บได้จากการนำเข้าข้าวที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 5 มีนาคม 2562 จะถูกส่งไปยัง RCEF และโครงการพลิกโฉมการเกษตรอื่น ๆ

ในช่วง 4 เดือนแรกของปี 2565 สำนักงานศุลกากรได้เก็บภาษีนำเข้าข้าวไปแล้ว 6.6 พันล้านเปโซ ซึ่งคิดเป็น 2 ใน 3 ของ 1 หมื่นล้านเปโซที่จัดสรรให้ RCEF ต่อปี

ก่อนที่ RTL มีผลบังคับสำนักงานอาหารแห่งชาติ (National Food Authority :NFA) ผูกขาดการนำเข้าข้าว โดยมีผู้ค้าเอกชนสองสามรายได้รับใบอนุญาตนำเข้า ซึ่งทำให้พวกเขาสามารถควบคุมราคาและปริมาณข้าวผ่านการกักตุนและการย้ายถ่ายเท อีกทั้งบทบาทของ NFA ถูกจำกัดเฉพาะด้านการควบคุมและรักษาเสถียรภาพราคาในประเทศ รวมทั้งการรักษาปริมาณสต็อกข้าวภายในประเทศเพื่อให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

นายโดมิงเกซกล่าวว่า การนำเข้าข้าวเสรี ทำให้รัฐบาลสามารถจัดการกับวิกฤติโควิด-19 ได้ ด้วยความเข้มแข็งในด้านความมั่นคงด้านอาหาร และเชื่อว่าแม้จะมีข้อจำกัดด้านลอจิสติกส์อันเป็นผลจากข้อจำกัดการสัญจรหรือการล็อกดาวน์ทั่วประเทศเพื่อปกป้องผู้คนและชุมชนจากการระบาดใหญ่ รัฐบาลก็สามารถดูแลการหมุนเวียนผลผลิตจากพื้นที่เพาะปลูกในท้องถิ่นไปถึงมือผู้บริโภคในประเทศได้

การค้าข้าวในฟิลิปปินส์ มี 2 รูปแบบ

1.การค้าปลีกแบบสมัยใหม่ (Supermarket) ในปัจจุบัน มีรูปแบบการจัดจำหน่าย ข้าวใน 2 ลักษณะ ดังนี้

-การตักจำหน่ายเป็น กรัม/กิโลกรัม มีการจำหน่ายข้าวหลากหลายชนิด อาทิ Melagkit Premium, Jasmine, Milagro, Passion, Brown Healthy, California, Commodore, Platinum, Denurado และ GS Supreme

-ข้าวบรรจุถุง เป็นข้าวที่บรรจุถุงในหลากหลายขนาดขึ้นอยู่กับจำนวนกิโลกรัมที่บรรจุต่อถุงมีตั้งแต่บรรจุถุง 2 กิโลกรัม 5 กิโลกรัม 10 กิโลกรัม 20 กิโลกรัม และ 25 กิโลกรัม ซึ่งข้าว Thai Jasmine ที่ระบุว่า นำเข้าจากไทย เป็นข้าวที่มีราคาสูงที่สุดในขนาดบรรจุถุง 5 กิโลกรัม นอกจากนี้ยังมีข้าวออร์แกนิกอยู่ด้วย เช่น Red rice , Brown rice และ Black rice มีหลากหลายขนาดบรรจุเช่นเดียวกัน

2.การค้าในตลาดแบบดั้งเดิม ส่วนใหญ่จะเป็นข้าวแบบตักจำหน่ายที่ มีข้าวหลากหลายประเภท อาทิ Sinandomeng, Well milled rice, Denorado, Ganador, Thai rice, Blue Bird, Sung Song, Thai Jasmine, Fancy rice, Malangkit เป็นต้น และยังมีข้าวออร์แกนิก อาทิ Red rice, Brown rice, Black rice, Perurutong และ Ifugao นอกจากนี้ ใน ตลาดนี้ยังพบร้านค้าที่ได้รับการรับรองจาก NFA ให้จำหน่ายข้าว NFA ที่มีราคา ถูกกว่าราคา ข้าวทั่วไป ซึ่งพบว่า Sinandomeng เป็นข้าวที่มีผู้บริโภคเลือกซื้อมากที่สุด

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา รายงานว่า สำหรับนโยบายด้านการค้าและความมั่นคงด้านอาหารของนายเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ได้ประกาศไว้ว่าจะเน้นการเพิ่มผลผลิต ในประเทศ และลดการพึ่งพาการนำเข้าลง รวมถึงจะยกเลิก/แก้ไขกฎหมายการเปิดเสรีนำเข้าข้าว (The Rice Tariffication) และไม่สนับสนุนการนำเข้าข้าว ซึ่งนโยบายดังกล่าวคาดว่าจะ อาจส่งผลต่อการส่งออกของไทยมายังตลาดฟิลิปปินส์ในอนาคต

นโยบายความมั่นคงทางอาหารของนายเฟอร์ดินานด์ มาร์กอส จูเนียร์ ประกอบด้วย

1.ทำให้ฟิลิปปินส์บรรลุคำว่า "อธิปไตยทางอาหาร (Food Sovereignty)" โดยการเพิ่มการผลิตอาหารในประเทศ และลดการพึ่งพาการนำเข้าจากนอกประเทศ

2.ช่วยเหลือภาคเกษตรกรรมด้วยการจัดหาสินเชื่อเพื่อการผลิต ปัจจัยการผลิต การสนับสนุน ทางเทคนิค เทคโนโลยี และสิ่งอำนวยความสะดวกหลังการเก็บเกี่ยว

3.อุดหนุนราคาข้าวในท้องถิ่นเพื่อให้ราคาข้าวในตลาดสู่ผู้บริโภคลดลงเหลือ 20 เปโซต่อกิโลกรัม โดยให้กระทรวงเกษตรและสำนักงานอาหารแห่งชาติซื้อข้าวทั้งหมดจากเกษตรกรในท้องถิ่น รวมทั้งจะยกเลิก/แก้ไขกฎหมายการเปิดเสรีนำเข้าข้าวและไม่สนับสนุนการนำเข้าข้าว

โดยคาดว่ารัฐบาลของนายมาร์กอส จูเนียร์ จะกู้เงินเพิ่มเพื่อใช้เป็นทุนในโครงการเงินอุดหนุนข้าวที่ มา ไทยพับลิก้า (ThaiPublica) สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา และ Oryza.com

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว Antara News รายงานว่า หน่วยงาน Bulog ซึ่งดูแลด้านลอจิสติกส์ของอินโดนีเซียมีสต็อกข้าวคงเหลือประมาณ 1 ล้านตัน ซึ่งอยู่ในช่วงที่ปลอดภัยตามที่รัฐบาลได้กำหนดไว้ที่ประมาณ 1-1.5 ล้านตัน

ด้านประธานผู้อำนวยการ Bulog คาดว่าสต็อกข้าวจะเพิ่มขึ้นอีกเนื่องจากหน่วยงาน Bulog ยังคงมีการจัดหาข้าวและข้าวเปลือกจากเกษตรกรในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยเจ้าหน้าที่ระบุว่า ในฤดูกาลการจัดซื้อปัจจุบันหน่วยงาน Bulog สามารถจัดหาข้าวได้แล้วประมาณ 256,000 ตัน

ในขณะเดียวกัน หน่วยงาน Bulog กำลังทำงานอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการประกันความมั่นคงของข้าวและอาหารอื่นๆ หลังจากผ่านพ้นเทศกาลวันอีดิลฟิฏรี (Eid al-Fitr) ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ชาวมุสลิมให้การกุศลแก่ผู้ที่ต้องการ และเพื่อเฉลิมฉลองกับครอบครัวและเพื่อนฝูงให้เสร็จสิ้นเดือนแห่งพรและความสุข
ที่มา Oryza.com

สิงคโปร์

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์ รายงานว่า ประเทศผู้ผลิตข้าวต่างประเทศประสบปัญหาด้านการเปลี่ยนแปลงปริมาณผลผลิต สืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น ประเทศไทย ซึ่งเป็นหนึ่งในประเทศส่งออกข้าวรายใหญ่ให้กับสิงคโปร์ เผชิญปัญหาภัยแล้งรุนแรงและฝนตกชุก ซึ่งส่งผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวที่ลดลง โดยการส่งออกข้าวของไทยลดลง 32% เมื่อเทียบกับปี 2561 ที่ประเทศไทยส่งออก 11.2 ล้านตัน มาเป็น 7.6 ล้านตัน ในปี 2562 และลดลงต่ำกว่าเดิมในปี 2563 ประเทศไทยส่งออกข้าวไปต่างประเทศเพียง 5.7 ล้านตัน อย่างไรก็ตาม สถานการณ์การส่งออกข้าวของไทยดีขึ้นเล็กน้อยในปลายปี 2564 โดยมีการส่งออกข้าวประมาณ 6.1 ล้านตัน โดยมีแรงสนับสนุนจากปริมาณน้ำฝนที่อุดมสมบูรณ์ ผลผลิตพืชผลสูงขึ้น และค่าเงินบาทที่อ่อนค่าลงต่างช่วยกระตุ้นภาคการส่งออกของไทยในไตรมาสที่ 4 ในปี 2564

สิงคโปร์ในฐานะที่เป็นประเทศพึ่งพาการนำเข้าอาหารเป็นหลัก ยังคงเสริมสร้างความมั่นคงด้านอาหารโดยการกระจายความหลากหลายของประเทศนำเข้า และการเก็บตุนในคลังสินค้า (Stockpiling) ในประเด็นนี้ กระทรวงการค้าและอุตสาหกรรมสิงคโปร์ (Ministry of Trade and Industry : MTI) ได้แสดงความคิดเห็นต่อเหตุการณ์ดังกล่าวว่า ในขณะที่ไทยเป็นแหล่งนำเข้าข้าวหลักของสิงคโปร์ แต่สิงคโปร์ก็มีการนำเข้าข้าวจากประเทศอื่นๆ เช่น จากเวียดนาม และอินเดีย

นอกจากนี้ รัฐบาลสิงคโปร์จะยังคงใช้กลยุทธ์แบบหลากหลายแนวทาง (Multi-Pronged Strategy) โดยมุ่งเน้นความหลากหลายในการนำเข้า และการเก็บตุนในคลังสินค้า เพื่อลดผลกระทบจากการหยุดชะงักของประเทศผู้ส่งออกต่อเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด อีกทั้ง กลยุทธ์ดังกล่าวช่วยสิงคโปร์ลดความเสี่ยงต่อราคาตลาดที่ผันผวน

โฆษกซูเปอร์มาร์เก็ต Sheng Siong กล่าวว่า การส่งออกข้าวจากประเทศไทยมีเสถียรภาพมาก แต่เนื่องจากสภาพอากาศ เช่น น้ำท่วมที่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตนาข้าว ค่าขนส่งและค่าน้ำมันที่ปรับสูงขึ้น ส่งผลให้มีการปรับราคาข้าวไทยในช่วงปลายปี 2564 ทั้งนี้ เพื่อเป็นการรับมือปริมาณผลผลิตที่เปลี่ยนไป Sheng Siong จะเพิ่มปริมาณสินค้าคงคลังและทำการสั่งซื้อล่วงหน้าเพื่อลดความผันผวนของราคา

โฆษกซูเปอร์มาร์เก็ต FairPrice กล่าวว่า การส่งออกข้าวไทยและราคาข้าวไทยยังคงทรงตัวในปีที่ผ่านมา โดยบริษัททำการสั่งซื้อข้าวล่วงหน้า และมีการเก็บตุนในคลังสินค้าที่มีมูลค่ามากกว่าสามเดือน ในขณะเดียวกัน บริษัทยังหาแหล่งผลิตข้าวที่หลากหลายมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจาก ออสเตรเลีย เวียดนาม อินเดีย ปากีสถาน ญี่ปุ่น และกัมพูชา

บริษัท DFI Retail Group ซึ่งดำเนินซูเปอร์มาร์เก็ต Giant และ Cold Storage ได้กล่าวเช่นกันว่า การกระจายประเทศผู้นำเข้าช่วยให้บริษัทรักษาอุปทานข้าวได้ดี ในส่วนของบริษัท Hanwell Holdings ผู้จำหน่ายข้าวตราฉัตร (Royal Umbrella) ในสิงคโปร์ กล่าวว่า ปริมาณการนำเข้าข้าวจากไทยนั้นยังคงที่ แต่ค่าขนส่งยังคงมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ แต่ทางบริษัทยังคงทำงานใกล้ชิดกับบริษัทคู่ค้าเพื่อจัดการบริหารต้นทุนรวม

ศาสตราจารย์ Paul Teng ผู้ช่วยอาวุโสด้านความมั่นคงด้านอาหารแห่ง S Rajaratnam School of International Studies ตั้งข้อสังเกตว่า ประเทศไทยเป็นหนึ่งในสามประเทศที่เป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ของสิงคโปร์ แต่หากผลผลิตข้าวในประเทศไทยลดลง จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การนำเข้าจากประเทศอื่นๆ ยังไม่เพียงพอที่จะชดเชยการขาดแคลนดังกล่าวได้ ถึงแม้ว่า ข้าวหอมที่ปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย สามารถปลูกได้ในกัมพูชา แต่โดยปกติ ผู้นำเข้าสิงคโปร์จะนำเข้าทั้งข้าวหอมและข้าวขาวด้วยกัน ทั้งจากประเทศไทย เวียดนาม และอินเดีย

ศาสตราจารย์ Teng กล่าวต่อว่า การที่ประเทศผู้ส่งออกข้าวลดปริมาณการส่งออกข้าวมายังสิงคโปร์ เป็นไปได้ยาก เพราะสิงคโปร์เป็นประเทศผู้นำเข้าข้าวขนาดเล็ก อย่างไรก็ตาม ปริมาณการส่งออกข้าวทั่วโลกอาจได้รับผลกระทบ หากเกิดการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศพร้อมกัน เช่น ฤดูมรสุมที่ยาวนาน ภัยแล้ง หรือปริมาณน้ำฝนมากเกินไป โดยเฉพาะบริเวณสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงของเวียดนาม ซึ่งถือว่าเป็น ชามข้าวของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หากมีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และระดับน้ำทะเลสูงขึ้น อาจทำให้น้ำท่วมทุ่งนาและผลผลิตข้าวอาจลดลง

อย่างไรก็ดี ผลผลิตข้าวของประเทศส่งออกเป็นเรื่องที่อยู่เหนือการควบคุมของสิงคโปร์ ดังนั้น นอกจากการกระจายแหล่งนำเข้าที่หลากหลายแล้ว สิงคโปร์ยังสนับสนุนการวิจัยทั้งในและนอกประเทศ ในการผลิตสายพันธุ์ข้าวที่เท่าทันต่อภูมิอากาศ (Climate-Smart Varieties) เพราะหากมีปริมาณการผลิตของโลกมากขึ้น สิงคโปร์จะมีปริมาณการนำเข้าได้มากขึ้น โดยสิงคโปร์ทำงานร่วมกับประเทศที่มีศักยภาพในการส่งออกแต่ขาดเทคโนโลยีและโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น เช่น เมียนมา เป็นต้น ดังจะเห็นได้จาก บริษัท Golden Sunland ที่ช่วยเกษตรกรเมียนมาผลิตข้าวได้มากขึ้น และบางส่วนสามารถส่งออกมายังสิงคโปร์ได้ ในขณะที่ประเทศไทยและเวียดนามยังคงรักษาปริมาณการส่งออกข้าวมายังสิงคโปร์เพื่อเป็นไปตามข้อตกลงร่วมกัน นอกจากนี้ สิงคโปร์อาจจะหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับทั้งสองประเทศ เพื่อเพิ่มปริมาณคงคลังสินค้าในการส่งออก

ทั้งนี้ สิงคโปร์นำเข้าข้าวในปี 2564 คิดเป็นปริมาณทั้งหมด 381,676 ตัน โดยนำเข้าจากไทยเป็นอันดับ 3 คิดเป็นปริมาณ 109,057 ตัน หรือ 28.57% แต่ในเชิงมูลค่าข้าวไทยเป็นอันดับ 1 โดยมีมูลค่าการนำเข้าถึง 93 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (ประมาณ 2,323 ล้านบาท) หรือ 36.46% จากมูลค่าการนำเข้าทั้งหมด ถึงแม้ว่าในขณะนี้ผลผลิตข้าวจากไทยจะลดลง รวมถึงการที่สิงคโปร์มีกลยุทธ์แบบหลากหลายแนวทางในการนำเข้าสินค้า แต่จากปริมาณการนำเข้าข้าวไทยของสิงคโปร์นั้น ประกอบกับปริมาณการส่งออกของไทยมายังสิงคโปร์นั้นยังมีเสถียรภาพมาก จึงเป็นการยากที่ประเทศอื่นที่จะทดแทนได้ในระยะเวลานี้

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงสิงคโปร์

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาปรับลดลง เนื่องจากค่าเงินรูปีเมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐมีทิศทางอ่อนค่าลง ทำให้ราคาข้าวขึ้น 5% ราคาอยู่ที่ระดับ 357-361 เหรียญสหรัฐต่อตัน ลดลงจากระดับ 363-367 เหรียญสหรัฐต่อตัน เมื่อสัปดาห์ก่อน ขณะที่วงการค้าคาดว่า การอ่อนค่าลงของเงินรูปีจะส่งผลให้ความต้องการข้าวจากต่างประเทศจะเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มของข้าวหักที่นำไปใช้ในอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ และแปรรูปอาหาร

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 มีจำนวนประมาณ 51.1 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือกประมาณ 26.611 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 6.35% เมื่อเทียบกับจำนวน 48.05 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 7.16% เมื่อเทียบกับจำนวน 55.04 ล้านตัน ในเดือนเมษายน 2565 ที่ผ่านมา

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าว ข้าวสาลี และธัญพืชอื่นๆ) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2565 มีจำนวนประมาณ 81.959 ล้านตัน ลดลงประมาณ 19.14% เมื่อเทียบกับจำนวน 101.365 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 9.99% เมื่อเทียบกับจำนวน 74.513 ล้านตัน ในเดือนเมษายน 2565 ที่ผ่านมา

โดยสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 30.346 ล้านตัน ลดลงประมาณ 42.37% เมื่อเทียบกับจำนวน 52.656 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 67.75% เมื่อเทียบกับจำนวน 18.09 ล้านตัน ในเดือนเมษายน 2565 ที่ผ่านมา

สำนักข่าวบลูมเบิร์กรายงานว่า รัฐบาลอินเดียมีคำสั่งเมื่อวันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคมที่ผ่านมา สั่งห้ามการส่งออกข้าวสาลี โดยให้มีผลบังคับใช้ทันที หลังจากที่สต็อกข้าวสาลีในประเทศเริ่มส่อปัญหาขาดแคลน รายงานระบุว่า อินเดียในฐานะชาติผู้ผลิตข้าวสาลีรายใหญ่อันดับสองของโลก พยายามที่จะควบคุมราคาข้าวสาลีภายในประเทศ หลังสต็อกข้าวสาลีเริ่มได้รับผลกระทบ รัฐบาลอินเดียระบุว่า การขนส่งข้าวสาลีจะได้รับอนุญาตเฉพาะที่มีการออกหนังสือรับรองการชำระเงินโดยธนาคาร (letters of credit – L/C) แล้วเท่านั้น

นับตั้งแต่สงครามยูเครนปะทุ บรรดาผู้ซื้อข้าวสาลีทั่วโลกได้แห่มาซื้อข้าวสาลีจากอินเดีย หลังจากที่มีการส่งออกข้าวสาลีจากภูมิภาคทะเลดำลดลงตั้งแต่รัสเซียบุกโจมตียูเครน จนส่งผลให้ราคาข้าวสาลีตลอดจนผลิตภัณฑ์จากข้าวสาลีในอินเดียพุ่งสูงถึง 15-20% เพียงไม่นานหลังสงครามรัสเซียยูเครนปะทุ เช่นเดียวกับราคาข้าวสาลีในตลาดโลกพุ่งสูงสุดในรอบ 14 ปี ซึ่งไม่เพียงแต่จะกระทบต่อปัจจัยต้นทุนราคาอาหารแล้ว การห้ามส่งออกข้าวสาลีของอินเดียคาดว่าจะกระทบต่อต้นทุนราคาอาหารสัตว์ให้มีแนวโน้มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

ทั้งนี้ ราคาข้าวสาลีในอินเดียได้พุ่งสูงเป็นประวัติการณ์แตะระดับประมาณ 25,000 รูปี หรือประมาณ 11,193 บาทต่อตัน ซึ่งสูงกว่าราคาที่รัฐบาลกำหนดไว้สำหรับการอุดหนุนเกษตรกรที่ 20,150 รูปี หรือประมาณ 9,021 บาทต่อตัน

อินเดียถือเป็นชาติล่าสุดที่บังคับใช้มาตรการห้ามส่งออกอาหาร หลังจากก่อนหน้านี้ อินโดนีเซียห้ามส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อการบริโภค คาซัคสถานห้ามส่งออกข้าวสาลี และแบ่งข้าวสาลี ซึ่งจะยังเป็นปัจจัยให้ราคาอาหารทั่วโลกปรับตัวสูงขึ้น จากมาตรการห้ามส่งออกซึ่งจะกระทบต่อต้นทุนการผลิตอาหาร นอกเหนือจากปัจจัยเงินเฟ้อที่มีแนวโน้มสูงต่อเนื่อง

ก่อนหน้านี้ อินเดียได้ตั้งเป้าที่จะส่งออกข้าวสาลีจำนวน 10 ล้านตันในปีนี้อย่างไรก็ตาม ในช่วงไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา อินเดียต้องเผชิญกับวิกฤตคลื่นความร้อน (Heat Wave) ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตข้าวสาลีและผลผลิตการเกษตร โดยมีรายงานว่า อินเดียเป็นประเทศหนึ่งที่ต้องเผชิญกับสภาพอากาศที่ร้อนที่สุดในโลก โดยในขณะนี้มีแนวโน้มที่จะอุณหภูมิจะสูงขึ้นถึง 50 องศาเซลเซียส ซึ่งถือว่าสูงเป็นประวัติการณ์ โดยคาดว่าจะส่งผลกระทบต่อผลผลิตข้าวสาลี

ทั้งนี้ อากาศที่ร้อนขึ้นของอินเดีย ทำให้ข้าวสาลีที่ไม่สามารถทนต่อสภาพอากาศร้อนได้ ทำให้เกิดการไหม้เกรียม และผลผลิตอาจลดลง 10-50% ซึ่งหากสภาพอากาศแปรปรวนของอินเดียยังคงไม่คลี่คลาย ก็อาจทำให้ราคาข้าวสาลี แบ่งข้าวสาลีหรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของข้าวสาลี ราคาพุ่งสูงขึ้น เนื่องจากผลผลิตขาดตลาดและไม่เพียงพอต่อการบริโภค นอกจากนี้ ประเทศอินเดียยังได้ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อและสงครามระหว่างประเทศรัสเซียและยูเครน ซึ่งทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ราคาปุ๋ยพุ่งสูงขึ้น และส่งผลกระทบต่อภาคการเกษตรของอินเดีย

ที่มา *Oryza.com*

ปากีสถาน

เว็บไซต์ China Economic Net รายงานโดยอ้างข้อมูลของสำนักงานศุลกากรจีน (the General Administration of Customs of China; GACC) ในช่วงไตรมาสแรกของปีนี้ (มกราคม-มีนาคม 2565) ปากีสถาน ส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนจำนวนประมาณ 466,617 ตัน มูลค่าประมาณ 175.99 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 9.34% แต่มูลค่าลดลงประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 426,751 ตัน มูลค่าประมาณ 186.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ในช่วงดังกล่าวประเทศจีนนำเข้าข้าวหัก (long grain broken rice, Commodity Code (10064020)) จำนวน 166,740 ตัน มูลค่าประมาณ 57.69 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 47.66% และมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 41.71% เมื่อเทียบกับจำนวน 112,925 ตัน มูลค่าประมาณ 40.71 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นอกจากนี้ ยังมีการนำเข้าข้าวหัก (other broken rice, community code (10064080)) จำนวน 66,766.25 ตัน มูลค่าประมาณ 23.11 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 640.44% และมูลค่าเพิ่มขึ้นประมาณ 615.48% เมื่อเทียบกับจำนวน 9,017 ตัน มูลค่าประมาณ 3.23 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นาย Badar uz Zaman ที่ปรึกษาการค้าของสถานทูตปากีสถานในกรุงปักกิ่ง (Commercial Counsellor of Pakistan Embassy in Beijing) คาดว่าในปีนี้อปากีสถานจะบรรลุเป้าหมายการส่งออกข้าวที่จำนวนประมาณ 1 ล้านตันมายังประเทศจีน เนื่องจากทั้งสองประเทศมีการค้าแบบทวิภาคีระหว่างกันทำให้มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ และภายในเวลาไม่กี่ปีข้างหน้า ปากีสถานจะเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดไปยังตลาดจีน โดยเขาให้เหตุผลสนับสนุนว่า การใช้เมล็ดพันธุ์และเทคโนโลยีการผลิตของจีน โดยเฉพาะเครื่องคัดแยกสี (color sorter) จะช่วยเพิ่มการส่งออกข้าวปากีสถานไปยังประเทศจีน

ในปีที่ผ่านมา (2564) ประเทศจีนนำเข้าข้าวจากปากีสถานจำนวนประมาณ 973,000 ตัน มูลค่า ประมาณ 437 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยประเทศจีนนำเข้าข้าวจากปากีสถานมากเป็นอันดับที่สาม

นาย Shamsul Islam Khan อธิบดีรองประธานหอการค้าและอุตสาหกรรมการาจี (Karachi Chamber of Commerce and Industry (KCCI)) และประธานเจ้าหน้าที่บริหารด้านการค้าและการตลาดของ Integra ได้เน้นย้ำถึงสาเหตุที่ทำให้การส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนเพิ่มขึ้นคือ จีนไม่มีระบบโควตาสำหรับการนำเข้าข้าวหัก (broken rice) และมีภาษีนำเข้า (duty) ในอัตราเพียง 10% ในขณะที่ปากีสถานมีการใช้เมล็ดพันธุ์ข้าวลูกผสม (Chinese hybrid seed) ของจีนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ผลผลิตข้าวของปากีสถานเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ นาย Shamsul Islam Khan ได้ร้องขอให้ทางการจีนรับขึ้นทะเบียนบริษัทของปากีสถานที่สามารถส่งออกข้าวไปยังประเทศจีนให้มากขึ้น ซึ่งตอนนี้บริษัทของปากีสถานที่ขึ้นทะเบียนแล้วมีจำนวน 53 ราย รวมทั้งยังขอให้มีการยกเลิกภาษีนำเข้า (duty) ทั้งหมด ซึ่งจะช่วยเพิ่มการส่งออกข้าวของปากีสถานไปยังจีนได้มากขึ้น

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

เว็บไซต์ Financial Tribune รายงานโดยอ้างสำนักข่าว Mehr ว่า ในปีปฏิทินอิหร่านปี 2021/22 (21 มีนาคม 2564 - 20 กุมภาพันธ์ 2565) อิหร่านนำเข้าข้าวจำนวนประมาณ 1.75 ล้านตัน ซึ่งมากกว่าสองเท่าของปีที่แล้ว และถือเป็นปริมาณนำเข้าที่สูงเป็นประวัติการณ์ในรอบ 10 ปี โดยเลขาธิการสมาคมข้าวอิหร่าน (the Secretary of Iran Rice Association) ระบุว่า การนำเข้าที่เพิ่มขึ้นนี้เป็นผลมาจากการที่ผลผลิตข้าวลดลงในปีที่แล้ว

เลขาธิการสมาคมข้าวอิหร่าน กล่าวว่า จากการที่เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการผลิตในท้องถิ่นได้ให้ข้อมูลที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิดเกี่ยวกับผลผลิตข้าวของปีที่แล้ว ส่งผลให้มีการนำเข้าในปริมาณที่มากเกินไป

ในปีที่ผ่านมา ผลผลิตข้าวมีจำนวนประมาณ 2.25 ล้านตัน น้อยกว่าปีก่อนประมาณ 200,000 ตัน ซึ่งไม่แตกต่างจากจำนวนปกติของผลผลิตประจำปีมากนัก โดยในปีงบประมาณ 2020/21 ระดับน้ำฝนที่อยู่ในเกณฑ์สูงและสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยต่อการผลิตทำให้การผลิตเพิ่มขึ้นอย่างไม่คาดคิด

ทั้งนี้ ความต้องการบริโภคข้าวภายในประเทศของอิหร่านอยู่ที่ประมาณ 3 ล้านตันต่อปี

ที่มา *Oryza.com*

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2021/22 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-31 สิงหาคม 2565) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2564-10 พฤษภาคม 2565 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 964,768 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 28.99% เมื่อเทียบกับจำนวน 747,934 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 224,185 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 77.53% เมื่อเทียบกับจำนวน 126,282 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 740,583 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 19.13% เมื่อเทียบกับจำนวน 621,653 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 392,158 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 79.87% เมื่อเทียบกับจำนวน 218,020 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 10 พฤษภาคม 2565 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 63,811 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-10 พฤษภาคม 2565 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย อิตาลี 163,499 ตัน เนเธอร์แลนด์ 155,567 ตัน ฝรั่งเศส 144,705 ตัน สเปน 125,909 ตัน โปแลนด์ 76,633 ตัน เยอรมนี 57,207 ตัน เบลเยียม 54,475 ตัน บัลแกเรีย 44,726 ตัน โปรตุเกส 43,160 ตัน สาธารณรัฐเชค 25,049 ตัน สวีเดน 23,720 ตัน ไอร์แลนด์ 11,506 ตัน เดนมาร์ก 7,148 ตัน ลิทัวเนีย 7,093 ตัน ออสเตรีย 4,055 ตัน สโลวาเกีย 4,029 ตัน ไชปรัส 3,242 ตัน ฟินแลนด์ 3,119 ตัน โรมาเนีย 2,921 ตัน ฮังการี 2,780 ตัน มอลต้า 1,770 ตัน กรีซ 1,699 ตัน เป็นต้น

ทั้งนี้ การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2021/22 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-9 พฤษภาคม 2565 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากปากีสถานจำนวน 116,165 ตัน ลดลง 12.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอุรุกวัย 37,273 ตัน เพิ่มขึ้น 71.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 30,828 ตัน ลดลง 30.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอาร์เจนตินา 25,497 ตันเพิ่มขึ้น 133.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากจีนจำนวน 22,470 ตันเพิ่มขึ้น 240.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 164,396 ตัน เพิ่มขึ้น 131.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 111,912 ตัน เพิ่มขึ้น 23.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 104,090 ตัน เพิ่มขึ้น 43.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 59,901 ตัน ลดลง 17.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 55,262 ตัน ลดลง 13.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 259,771 ตัน เพิ่มขึ้น 126.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 20,663 ตัน เพิ่มขึ้น 103.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 19,115 ตัน เพิ่มขึ้น 45.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรูกวัยจำนวน 18,796 ตัน เพิ่มขึ้น 122.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 14,815 ตัน เพิ่มขึ้น 62.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-9 พฤษภาคม 2565 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 55,964 ตัน เนเธอร์แลนด์ 55,124 ตัน สเปน 53,153 ตัน โปรตุเกส 38,810 ตัน อิตาลี 36,191 ตัน บัลแกเรีย 22,482 ตัน ฝรั่งเศส 21,048 ตัน โปแลนด์ 18,000 ตัน เยอรมนี 5,037 ตัน เดนมาร์ก 1,526 ตัน กรีซ(EL) 1,113 ตัน ลิทัวเนีย 349 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 114,809 ตัน เนเธอร์แลนด์ 101,932 ตัน อิตาลี 94,256 ตัน สเปน 56,358 ตัน โปแลนด์ 38,511 ตัน เยอรมนี 36,508 ตัน เบลเยียม 30,189 ตัน บัลแกเรีย 22,308 ตัน สาธารณรัฐเชค 21,164 ตัน สวีเดน 21,038 ตัน ลิทัวเนีย 7,367 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 7,009 ตัน กรีซ (EL) 5,498 ตัน โปรตุเกส 5,081 ตัน เดนมาร์ก 4,967 ตัน สโลวีเนีย (SI) 3,785 ตัน ออสเตรีย 3,290 ตัน โรมานี (RO) 3,188 ตัน ไซปรัส (CY) 3,000 ตัน ฟินแลนด์ 2,952 ตัน โครเอเชีย (HR) 2,424 ตัน ฮังการี (HU) 1,824 ตัน มอลต้า 1,494 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 254,637 ตัน สเปน 47,532 ตัน เนเธอร์แลนด์ 19,097 ตัน ฝรั่งเศส 17,474 ตัน อิตาลี 11,542 ตัน โปแลนด์ 7,437 ตัน เยอรมนี 2,821 ตัน ลิทัวเนีย 2,466 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 1,930 ตัน โปรตุเกส 1,846 ตัน บัลแกเรีย 819 ตัน สาธารณรัฐเชค 524 ตัน ฟินแลนด์ (FI) 523 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2564-9 พฤษภาคม 2565 เช่น อิตาลี 118,953 ตัน สเปน 34,435 ตัน เบลเยียม 16,705 ตัน เนเธอร์แลนด์ 15,943 ตัน โปรตุเกส 15,556 ตัน กรีซ (EL) 13,106 ตัน ลิทัวเนีย 4,571 ตัน เยอรมนี 3,331 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,242 ตัน โรมานี 1,971 ตัน โปแลนด์ 1,823 ตัน ฝรั่งเศส 1,493 ตัน เป็นต้น และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 2,847 ตัน อิตาลี 2,499 ตัน เนเธอร์แลนด์ 2,143 ตัน สเปน 835 ตัน โปรตุเกส 726 ตัน กรีซ (EL) 673 เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

มีรายงานว่า จากสถานการณ์ภัยแล้งรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่รัฐแคลิฟอร์เนียคาดว่าจะส่งผลกระทบต่ออย่างรุนแรงต่อการปลูกข้าวในแคลิฟอร์เนียในปีนี้ โดยคณะกรรมการการข้าวแคลิฟอร์เนีย (The California Rice Commission) ระบุว่า เกษตรกรยังคงมีการเพาะปลูกข้าวอยู่แต่จะยังไม่ทราบจำนวนที่แน่นอนจนกว่าจะสิ้นเดือนพฤษภาคมนี้

ทางด้านสำนักงานการบุกเบิก (The Bureau of Reclamation; USBR) ซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐภายใต้กระทรวงมหาดไทยที่ดูแลบริหารจัดการทรัพยากรน้ำโดยเฉพาะ ได้รายงานว่า ไม่มีการจัดสรรน้ำจากทะเลสาบชาสตา (Lake Shasta) ให้กับเกษตรกรทางตอนใต้ของสามเหลี่ยมปากแม่น้ำ the San Joaquin Delta เนื่องจากระดับน้ำในทะเลสาบชาสตาอยู่ในระดับที่ต่ำกว่า 50% ของความจุ ซึ่งเป็นระดับที่ต่ำเป็นประวัติการณ์

สมาคมน้ำแห่งแคลิฟอร์เนียตอนเหนือ (The Northern California Water Association) ได้ประเมินว่า อุตสาหกรรมข้าวจะเผชิญกับความสูญเสียคิดเป็นมูลค่ามากกว่า 250 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รวมถึงค่าแรงที่สูญเสียไปมากกว่า 70 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯด้วย

ข้อมูลล่าสุดจาก US Drought Monitor แสดงให้เห็นว่า ภาวะแห้งแล้งในพื้นที่ส่วนใหญ่ของทางตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐฯ ได้เลวร้ายลงในช่วงต้นเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมาซึ่งทำให้เกิดวิกฤติการณ์น้ำในภูมิภาครุนแรงยิ่งขึ้นและทำให้เกิดไฟป่าหลายจุดที่ทำลายสถิติในหลายรัฐ โดยรายงานระบุว่า พื้นที่กว่า 98% ของทางตะวันตกเฉียงใต้ประสบกับภาวะแห้งแล้งในช่วงต้นเดือนพฤษภาคม โดยระดับน้ำที่กักเก็บในอ่างเก็บน้ำต่ำกว่าปกติในรัฐทางตะวันตกทั้งหมด ยกเว้นในวอชิงตัน ทั้งนี้ ในรัฐแคลิฟอร์เนียทั้งรัฐกำลังประสบกับภาวะแห้งแล้ง โดยอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่ที่สุดของรัฐสองแห่ง ได้แก่ ทะเลสาบแชสตา (Shasta) และทะเลสาบโอโรวิลล์ (Oroville) ระดับน้ำอยู่ที่ระดับต่ำขั้นวิกฤติ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “Grain: World Markets and Trade” ประจำเดือนพฤษภาคม 2565 โดยภาวะราคาข้าวของสหรัฐฯเพิ่มขึ้น 10 เหรียญสหรัฐฯมาอยู่ที่ระดับ 675 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากอุปทานข้าวในประเทศอยู่ในภาวะตึงตัวประกอบกับผลผลิตข้าวมีน้อยลงส่งผลให้ราคาข้าวของสหรัฐฯอยู่ในระดับสูงกว่าประเทศอื่นๆ ส่วนราคาข้าวของอุรุกวัยทรงตัวอยู่ที่ระดับ 545 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน สำหรับราคาข้าวของไทยปรับตัวสูงขึ้น 34 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน มาอยู่ที่ระดับ 458 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีความต้องการข้าวหอมและข้าวเหนียวจากต่างประเทศ ขณะที่ราคาข้าวของเวียดนามปรับตัวลดลง 5 เหรียญสหรัฐฯ มาอยู่ที่ระดับ 416 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากอุปทานข้าวในตลาดมีมากขึ้นจากการที่มีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ ด้านราคาข้าวของปากีสถานปรับตัวสูงขึ้น 5 เหรียญสหรัฐฯมาอยู่ที่ 363 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวอินเดียลดลง 10 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน อยู่ที่ระดับ 350 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เนื่องจากมีการเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวได้จำนวนมาก ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังมีอย่างต่อเนื่อง

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) ได้ประมาณการว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2565/66 (2022/23) (ปีปฏิทิน 2566) ในเบื้องต้นว่าจะมีจำนวน 514.63 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 512.86 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (2021/22) (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย บังคลาเทศ อินโดนีเซีย เวียดนาม ปากีสถาน กัมพูชา รวมทั้งประเทศไทยจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยคาดว่าในปี 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 149.0 ล้านตันข้าวสาร ใกล้เคียงกับปี 2564/65 ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 130.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 36.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 34.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.6% เมื่อเทียบกับในปี 2564/65 ประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 27.4 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.3% เมื่อเทียบกับปี

2564/65 ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 12.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 8.9 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 5.94 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.3% เมื่อเทียบกับปี 2563/64 ประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 5.36 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.9% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศเนปาลคาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 3.67 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ประเทศไทยคาดว่าจะในปี 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีผลผลิต 19.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565)

สำหรับประเทศที่คาดว่าจะผลผลิตจะลดลงในปี 2565/66 (ปี 2566) นั้น ได้แก่ ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.41 ล้านตัน ลดลง 0.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศญี่ปุ่นคาดว่าจะมีผลผลิต 7.55 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 1.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศบราซิลคาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 7.1 ล้านตัน ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีผลผลิต 5.8 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 4.7% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และประเทศเกาหลีใต้จะมีผลผลิต 3.77 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีการบริโภคข้าวประมาณ 518.44 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 510.6 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) เนื่องจากคาดว่าจะความต้องการบริโภคข้าวของหลายประเทศในแถบเอเชีย (โดยเฉพาะจีนซึ่งมีการนำข้าวไปใช้ในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์และการแปรรูปอาหารมากขึ้น และอินเดียมีการใช้ข้าวในโครงการช่วยเหลือประชาชนมากขึ้น) และแอฟริกามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 156.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.7% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 107 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) บังคลาเทศ 36.8 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 35.05 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เวียดนาม 21.55 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.2% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 15.35 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เมียนมา 10.5 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับปี 2564/65 ญี่ปุ่น 8.15 ล้านตัน ลดลง 0.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ไนจีเรีย 7.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 บราซิล 7.2 ล้านตัน ลดลง 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เนปาล 5.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 สหรัฐฯ 4.54 ล้านตัน ลดลง 3.0% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 กัมพูชา 4.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ปากีสถาน 4.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อียิปต์ 4.1 ล้านตัน ลดลง 3.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และไทย 13.1 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เป็นต้น

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2565/66 (ปี 2566) คาดว่าจะอยู่ที่ 186.26 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 190.07 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2564/65 (2565) เนื่องจากคาดว่าจะสต็อกข้าวของประเทศจีนมีแนวโน้มลดลงจากการที่มีความต้องการบริโภคข้าวมากขึ้นแต่ยังคงมีปริมาณมากที่สุดในโลกซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 58.52% ของสต็อกทั้งหมดของโลก ขณะที่สต็อกของอินเดียก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเล็กน้อย (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 22.82% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) โดยคาดว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปี 2566) ประเทศจีนจะมีสต็อกข้าวประมาณ 109 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 3.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) อินเดีย 42.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ฟิลิปปินส์ 4.3 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.4% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 อินโดนีเซีย 3.21 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 6.6% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 เวียดนาม 2.82 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.8% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ปากีสถาน 2.06 ล้านตัน ลดลง 4.3% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 และสหรัฐฯ 1.05 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 11.5% เมื่อเทียบกับปี 2564/65 ขณะที่ในส่วนของประเทศไทยนั้นคาดว่าจะสต็อกปลายปี 2565/66 (ปี 2566) จะมี

ประมาณ 3.53 ล้านตันข้าวสาร ลดลงจากตัวเลขคาดการณ์ในปี 2564/65 (ปี 2565) ที่จำนวน 4.13 ล้านตัน เพราะคาดว่า การส่งออกข้าวในปี 2566 มีแนวโน้มที่จะส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า

ทางการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2565/66 (ปีปฏิทิน 2566) จะมีปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์ที่ประมาณ 54.26 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 3.1% เมื่อเทียบกับปีการตลาด 2564/65 (ปีปฏิทิน 2565) ที่คาดว่าจะมีการค้าข้าวประมาณ 52.64 ล้านตันข้าวสาร เพราะคาดว่า ประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญคือ อินเดียจะส่งออกได้เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ขณะที่ประเทศผู้ส่งออกรายอื่นๆ เช่น ไทย ปากีสถาน จีน อูรูกวัย ปารากวัย กายอานา รวมทั้งออสเตรเลีย มีแนวโน้มที่จะส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า ประกอบกับประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น จีน ฟิลิปปินส์ สหภาพยุโรป ไนจีเรีย เนปาล อิรัก สหรัฐฯ แอฟริกาใต้ กาน่า สหรัฐฯ ออสเตรเลีย อียิปต์ บราซิล เม็กซิโก กินี โมซัมบิก คาดว่าจะนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้น

ทั้งนี้ในส่วนของตลาดนำเข้านั้นคาดว่าในปี 2566 ประเทศจีนจะนำเข้าประมาณ 6.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 3.0 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 4.8% เมื่อเทียบกับปี 2565 ไนจีเรียคาดว่าจะนำเข้าจำนวน 2.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2564 ไควอริโคสต์คาดว่าจะนำเข้า 1.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3.4% เมื่อเทียบกับปี 2565 เนปาลคาดว่าจะนำเข้า 1.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 ซาอุดีอาระเบียคาดว่าจะนำเข้า 1.4 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 อิรักคาดว่าจะนำเข้า 1.35 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 อิหร่านคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 มาเลเซียคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้าน เพิ่มขึ้น 9.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 แอฟริกาใต้คาดว่าจะนำเข้า 1.03 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 กาน่าคาดว่าจะนำเข้า 1 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหรัฐฯ ออสเตรเลียคาดว่าจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.1% เมื่อเทียบกับปี 2565 อียิปต์คาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 18.8% เมื่อเทียบกับปี 2565 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.2 % เมื่อเทียบกับปี 2565 เม็กซิโกคาดว่าจะนำเข้า 0.82 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 กินีคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 โมซัมบิกคาดว่าจะนำเข้า 0.76 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 8.6% เมื่อเทียบกับปี 2565 เป็นต้น

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2566 คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 7.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.1% เมื่อเทียบกับ 7.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 ส่วนอินเดียคาดว่าจะในปี 2566 จะส่งออกได้ 22.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 21.0 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ขณะที่เวียดนามคาดว่าจะส่งออก 6.4 ล้านตัน ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.5 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.6 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 4.35 ล้านตันที่คาดว่าจะส่งออกได้ในปี 2565 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 2.65 ล้านตัน ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับ 2.7 ล้านตัน ที่คาดว่าจะส่งออกในปี 2565 จีนคาดว่าจะส่งออกได้ 2.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 เมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.1 ล้านตัน เท่ากับปี 2564 กัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 1.4 ล้านตัน เท่ากับปี 2564 อูรูกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.85 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 ปารากวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.7 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.4% เมื่อเทียบกับปี 2565 บราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 0.65 ล้านตัน ลดลง 16.7% เมื่อเทียบกับปี 2565 กายอานาคาดว่าจะส่งออกได้ 0.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.3% เมื่อเทียบกับปี 2565 สหภาพยุโรปคาดว่าจะส่งออกได้ 0.42 ล้านตัน ลดลง 4.5% เมื่อเทียบกับปี 2565 อาร์เจนตินาคาดว่าจะส่งออก 0.32 ล้านตัน เท่ากับปี 2565 ออสเตรเลียคาดว่าจะส่งออก 0.28 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.0% เมื่อเทียบกับปี 2565 เป็นต้น

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, May 2022)